

Allt började med Atlantprojektet dvs planerna på att vända Torne och Kalix älvars lopp mot Atlanten och bygga en lång rad kraftverk. Nordkalottbornas protester kunde kanaliseras via den första Nordkalottkonferensen.

Mycket vatten har sedan dess runnit i dessa älvar och åt rätt håll.

Vi är nu framme vid avslutningen av den 27 konferensen och det ger mig anledning att se litet på konferenserna över tiden.

Vi har under dessa dagar här i Harstad sett närmare på kulturen och kulturnäringarna.

Kultur är något som genom åren alltid funnits vid konferenserna – i form av kulturframträdanden – och i form av diskussioner och föredrag om kulturen.

Men det som här i Harstad åtminstone slagit mig är hur vi nu ligger i tiden.

Vem skulle för femton, tjugo år sedan ens ha diskuterat kulturpersoner, konstnärer artister som företagare?

Jag vågar med bestämdhet säga – nästan ingen.

Idag gör vi det och det är rätt klart varför vi gör det.

Det är den omtalade globaliseringen och den världsomspännande konkurrensen på marknaderna eller marknaden som gett upphov till detta.

Vi ser här än en gång hur våra länder och Nordkalotten påverkas av omgivningen.

Den påverkas och kommer i allt högre grad att påverkas framöver av flera skäl. Vi vet hur blickarna riktas mot detta område. Det är oljan. Det är gasen. Det är malmen. Och det är turismen. Allt detta i klimatförändringens epok för in Nordkalotten i rampljuset för Europa – för världen.

Jag tror också att detta har påverkat stämningen, atmosfären på Nordkalotten.

Min bedömning är att vändningen ägde rum eller kunde märkas vid tiden för konferensen i Haparanda för fyra år sedan.

Vad jag här avser att en tidigare uppgivenhet hade ersatts av framåtandra, att misstro och pessimism ersatts av framtidstro och att krav och bidragsäskanden ersatts av aktivitet och driftighet.

Just detta tycker jag mig ha märkt mycket klart under dagarna här i Harstad.

Vi har här fått glimrande exempel på kulturyttringar på kunniga driftiga kulturtilltag. Vi har diskuterat kultur och kulturnäringar.

Detta med kulturnäring har inte visat sig vara så enkelt så klart.

Skall kulturnäring innebära att kulturen går med vinst? Det hävdar en del.

Skall man kunna försörja sig på kultur?

Skall kulturen var självbärande?

Är det kulturnäring när samhället stöder?

Eller när näringslivet stöder?

Vi hörde just om hur LKAB ser på kulturen och fick veta att kultursatsningar är strategiskt viktiga för bolaget.

Men vi har också hört att konst och kultur alls inget har att göra med business – att kultur är något som kommer inifrån.

Trots alla dessa olika uppfattningar tror jag vi alla är ense om att kulturen är viktig och vi fått många viktiga exempel på dess betydelse för samhället. Vi har fått en massa att ta med oss hem.

Här har också talats om nödvändigheten av att ta risker och om att det behövs galenskap.

Jag tror inte det handlar om galenskap om vi vänder oss till våra nuvarande statsministrar.

De kanske inte är så medvetna om vad deras föregångare gjorde när de bad föreningarna Norden i Finland, Norge och Sverige att ordna dessa Nordkalottkonferenser. De behöver nog i alla fall en liten påminnelse om saken.

Den påminnelsen skall naturligtvis handla om kultur och behovet av att öppna för mer kultur här på Nordkalotten.

Vi har förberett ett brev med förslag om att öppna kulturstödet, kulturpengarna över gränserna – ett förslag om att genomföra en öppning här på kalotten som ett pilotprojekt som sedan kan utvidgas och permanentas.